

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
's-GRAVENHAGE

Consumptie van dierlijke producten in 1950.

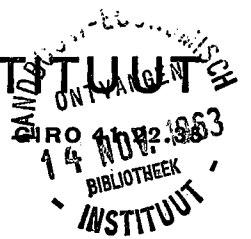

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

DEN HAAG (Schev.) - VAN STOLK WEG 29 - TELEF. 55.23.50

CONSUMPTIE VAN DIERLIJKE PRODUCTEN IN 1950.

Uitgaande van de consumptie per hoofd van de bevolking in 1938 geeft bijlage I een overzicht van de te verwachten consumptie van dierlijke producten in 1950. De gemiddelde grootte van onze bevolking bedroeg in 1938 8.684.000 zielen. Voor 1950 is de Nederlandsche bevolking op rond 10 miljoen zielen becijferd (bijlage II). Bij de bepaling van het vermoedelijke verbruik in 1950 hebben wij de volgende overwegingen doen gelden:

1. Gezien de verminderde welvaart van onze bevolking ten opzichte van 1938 kan een aanzienlijke verschuiving van het verbruik van boter naar dat van margarine als vaststaand aangenomen worden, terwijl het evenzeer voor de hand ligt, dat de consumptie van een relatief duur product als vleesch in 1950 het vooroorlogsche peil niet zal bereiken. (Het vooroorlogsche verbruik van vleesch kwam gemiddeld neer op 1 ons per persoon per dag). Vanuit dit gezichtspunt hebben wij het verbruik van boter met 20% verminderd en het verbruik van margarine met deze hoeveelheid vermeerderd. Het vleeschverbruik hebben wij op 90% van het verbruik in 1938 gesteld.
2. Daarnaast ligt een toeneming van het verbruik van consumptiemelk in de verwachting. Het verbruik in 1946, dat per hoofd van de bevolking ongeveer 35% 1) boven het peil van 1938 lag, wijst reeds in deze richting. Ofschoon dit hoge verbruik van consumptiemelk in het afgelopen jaar min of meer moet worden toegeschreven aan het nog heerschende tekort aan andere voedingsmiddelen, mogen we ons inziens iets minder dan de helft van deze toeneming als een meer blijvend verschijnsel beschouwen. Zoowel uit een oogpunt van voedingswaarde als ter bevordering van onze nationale zuivelproductie is stimuleering van het verbruik van consumptiemelk alleszins aan te bevelen. Wij hebben ons voor 1950 op grond van het bovenstaande op een toeneming van 15% gebaseerd. 2)
3. Het verminderde vleeschverbruik zal waarschijnlijk een zekere compensatie zoeken in een hooger kaasverbruik. Stimuleering hiervan verdient om de reeds genoemde beweegredenen eveneens aanbeveling. Wij baseerden ons op een toeneming van het kaasverbruik met 5%.
4. Uit een oogpunt van voedingswaarde wordt een vervanging van 10% van het vooroorlogsche vleeschverbruik door een 15%-stijging van het melkverbruik en een 5%-stijging van het kaasverbruik volledig gecompenseerd. Teneinde het vetverbruik van de bevolking evenwel op peil te houden, dient de consumptiemelk gestandaardiseerd te worden op 3.4% vet.

1) Het totale consumptiemelkverbruik bedroeg in 1946 1.761.000 ton, d.i. 187 kg per persoon. (Statistisch Bulletin C.E.S. 1947, no.8).

2) Aangezien wij het binnenlandsche verbruik van melkproducten niet afzonderlijk in oogenschouw hebben genomen, hebben wij een eventuele verbruikstoename van een product als b.v. melkpoeder, hierin verdisconteerd.

GERAAKDE CONSUMPTIE VAN DIERLIKE PRODUCTEN VOOR 1950.

	1938			1950			Prod. over- schot, in- dien binn. prod. op vooroorl. peil ton
	Totale binnenl. productie ton	Totale binnenl. consumptie ton	Cons. p.hfd. v.d.be- volking kg	Tot. cons. bij gelijk verbr.p. hfd. als in 1938 ton	Cons. bij gewijzigd verbruik		
					aard der wijziging	totale consumptie ton	
Consumptiemelk ¹⁾	1.200.000	1.200.000	138	1.380.000	+ 15%	1.587.000	5)
Boter	101.000	47.400	5.5	55.000	- 20%	44.000	
Kaas	125.000	66.700	7.7	77.000	+ 5%	81.000	
MELK, totaal	5.100.000	3.000.000	345	3.318.000 ⁴⁾		3.271.000 ⁴⁾	1.829.000
Margarine	71.000	62.100	7.2	72.000	+ 11000 ton ongewijz.	83.000	- 12000
Vetten & oliën ²⁾	45.400	44.200	5.1	51.000		51.000	- 5600
Rund- en kalfs- vleesch ³⁾	121.000	128.500	15	150.000	- 10%	135.000	- 14000
Varkensvleesch ³⁾	222.000	182.200	21	210.000	- 10%	189.000	33000
Schapen- en paar- denvleesch ³⁾	17.000	17.000	2	20.000	- 10%	18.000	- 1000
VLEESCH, totaal	360.000	327.700	38	380.000	- 10%	342.000	18000
Eieren	135.300	77.000	9	90.000	ongewijz.	90.000	45300

- 1) Het binnenlandsche verbruik van melkproducten (gecondenseerde melk, melkpoeder, caseïne) was in 1938 dermate gering, dat wij dit hebben verwaarloosd.
- 2) Omvat spijsvetten, reuzel, volksvet, slaolie en raapolie. Deze producten zijn slechts ter vergelijking naast de cijfers van boter en margarine opgenomen.
- 3) Hoeveelheden in geslacht gewicht (vleesch + been).
- 4) Berekend in bijlage III.
- 5) Zie toelichting bijlage IV.

B r o n n e n :

Consumptiemelk: Daar de verschillende bronnen, die het verbruik van consumptiemelk voor 1938 opgeven, nogal van elkaar verschillen, hebben wij in navolging van het Jaarboek voor de Zuivelbereiding en de Londensche Studiegroep voor Reconstructieproblemen (Rapporten, 3de reeks) dit verbruik op 24% van de totale jaarproductie van melk gesteld.

Boter, kaas, margarine, vetten en oliën: Statistisch Jaaroverzicht van het Bedrijfschap voor Zuivel (1943).

Vleesch: Mededeeling van het Bedrijfschap voor Vee en Vleesch.

Eieren: Door ons berekend uit de Jaarcijfers en het Statistisch Zakboek van het C.B.S.

BEREKENING VAN DE VERMOEDELIJKE BEVOLKINGSGROOTTE
VAN NEDERLAND IN 1950.

Het geboorte-overschot van 1946 bedraagt rond 200.000 zielen. 1)

Het geboorte-overschot van 1940 bedroeg rond 100.000 zielen. 2)

Evenals bij de studies over bevolkingsspreiding gaan we ervan uit, dat het huidige hoge geboorte-overschot over de jaren 1947 t/m 1950 geleidelijk zal dalen tot het peil van 1940.

We krijgen dan in afgeronde getallen:

Grootte bevolking 1 Januari 1946:	9.300.000	zielen
Bevolkingstoename over 1946:	200.000	"
" " 1947:	175.000	"
" " 1948:	150.000	"
" " 1949:	125.000	"
" " 1950 (helft!) ³⁾	50.000	"

Gemiddelde bevolking over 1950: rond 10.000.000 zielen

1) Statistisch Bulletin C.F.S. 1947 no.12.

2) Jaarcijfers C.F.S.: 1940.

3) Om de gemiddelde bevolkingsgrootte over 1950 te kennen, moet de toename der bevolking over 1950 slechts voor de helft in rekening gebracht worden.

BEREKENING VAN HET TOTALE VERBRUIK VAN MELK IN DEN VORM VAN
BOTER, KAAS EN CONSUMPTIEMELK IN 1950.

Opmerking: In 1938 was de productieverhouding tusschen volvette kaas 40⁺, 30⁺ en 20⁺ zoodanig, dat de hoeveelheid melkvet in de totale kaasproductie verwerkt, ten naaste bij overeenkwam met de hoeveelheid melkvet, die noodig geweest zou zijn bij een productie van uitsluitend 40⁺ kaas. Ons hierop baseerende, gaan we voor 1950 ook uit van een gemiddelde productie van uitsluitend 40⁺ kaas.

Gegevens:

100 kg melk (3.4% vet) geeft 8.6 kg 40⁺ kaas plus 1.6 kg boter.
100 kg melk (3.4% vet) geeft 3.9 kg boter.

1. Berekening bij een gelijke consumptie per hoofd van de bevolking als in 1938 (zie tabel bijlage I):

Voor de productie van 77.000 ton kaas is noodig

$\frac{77.000.000}{8.6} \times 100 \text{ kg is}$ 895.000.000 kg melk

Deze 895.000.000 kg melk geven bovendien

8.950.000 x 1.6 kg boter is 14.320.000 kg boter

Totaal boterverbruik 55.000.000 kg

minus 14.320.000 kg

resteert 40.680.000 kg

Voor de productie van 40.680.000 kg boter is noodig

$\frac{40.680.000}{3.9} \times 100 \text{ kg is}$ 1.043.000.000 kg melk

Totaal verbruik van melk:

in den vorm van kaas (en een deel van de boter) 895.000 ton

" " " " de overige boter 1.043.000 ton

" " " " consumptiemelk 1.380.000 ton

Totaal 3.318.000 ton

2. Berekening bij een gewijzigde consumptie per hoofd van de bevolking ten opzichte van 1938 (zie tabel bijlage I):

Voor de productie van 81.000 ton kaas is noodig

$\frac{81.000.000}{8.6} \times 100 \text{ kg is}$ 942.000.000 kg melk

Deze 942.000.000 kg melk geven bovendien

9.420.000 x 1.6 kg boter is 15.072.000 kg boter

Totaal boterverbruik 44.000.000 kg

minus 15.072.000 kg

resteert 28.928.000 kg

Voor de productie van 28.928.000 kg boter is noodig

$\frac{28.928.000}{3.9} \times 100 \text{ kg is}$ 742.000.000 kg melk

Totaal verbruik van melk:

in den vorm van kaas en een deel van de boter 942.000 ton

" " " " de overige boter 742.000 ton

" " " " consumptiemelk 1.587.000 ton

3.271.000 ton

TOELICHTING OP HET PRODUCTIE-OVERSCHOT IN DEN ZUIVELSECTOR
in 1950.

Gezien de melkproductie op het oogenblik ligt het in alle verwachting, dat deze in 1950 het vooroorlogse peil van rond 5.100.000 ton weer zal hebben bereikt. Hiervan vindt rond 3.300.000 ton vermoedelijk zijn weg in de binnenlandsche consumptie (in der vorm van boter, kaas en consumptiemelk). Verminderen we de overige hoeveelheid met 150.000 ton voor aanwending als opfokmelk (gelijk voor den oorlog), dan resteert ten slotte 1.650.000 ton voor exportdoeleinden. Het is hier niet de plaats om aan te geven, welk gedeelte hiervan tot boter, welk gedeelte tot kaas en welk gedeelte tot melkproducten verwerkt moet worden. Wij volstaan dan ook met een overzicht van de totale hoeveelheden der voornaamste zuivelproducten, die uit 1.650.000 ton melk geproduceerd kunnen worden.

Een hoeveelheid van 1.650.000 ton melk maakt de productie mogelijk van (naar keuze):

1. Boter	64.400 ton
waarbij tevens vrijkomt:	
ondermelk	1.419.000 "
karnemelk	165.000 "
Uit een deel van de ondermelk is eventueel nog caseïne te produceeren (100 ton ondermelk geeft 2,7 ton caseïne).	
2. Volvette kaas	171.100 ton
3. 40+ kaas	141.900 "
plus boter	26.400 "
waarbij tevens vrijkomt:	
karnemelk	204.600 "
4. Gecondenseerde volle melk (zonder suiker)	599.000 "
De hoeveelheid gecondenseerde volle melk met suiker is hieraan nagenoeg gelijk.	
5. Volle-melkpoeder	201.300 "